

V. A. Mykolenko

THE FEATURES OF THE LEGAL STATUS OF HEAD REGIONAL PROSECUTOR

The article deals with the problems of improvement of the legal status of the head of the regional prosecutor's office in modern conditions of reforming the prosecution Ukraine. The author analyzes the functions and powers of the regional prosecutor, his major tasks during system implementation of state law enforcement policy. The necessity of ensuring the rights and freedoms of man and citizen as the most important direction of the prosecutors in the context of perception national legal system Ukraine European legal standards.

Specifies that the dispersion of the law in different areas of law, different legal sources (legal acts) sometimes complicates the search and selection of a specific legal standard to be applied. The Law of Ukraine about Prosecution contains only general provisions and organization of prosecutors and prosecutors at all levels, has many other rules and regulations. Most of the activities of the organization and the prosecution, prosecutor's status are regulated by departmental regulations and, in particular, orders of the Prosecutor General of Ukraine. In this connection, the prosecution as a public education system that has its internal structure is not stable enough and is often subjected to unreasonable transformation. Canceled prosecutors entire species, some parts of the judicial system, with proven positive side, and at the same time founded the prosecution had not known the historical experience of the national prosecutor's office. Some questions of the organization and activities of all prosecutors remain unresolved until the end and their activities are carried out spontaneously from the prosecutor's system gained experience. For example, detailed form of such acts as prosecutor to protest filing and is not legally established and worked in the prosecution of years of practice.

The legal status of the prosecutor can be defined as regulated by law provisions Prosecutor appropriate level, in society and the state, endowed with a set of powers for the implementation entrusted to him by law functions to ensure the legality, acting on the basis set out in law the principles and independent status which is provided with special means legal protection and legal basis for the organization of prosecutor and law are contained in various legal acts in force in the state, and governing the organization and activity of organs.

Keywords: regional prosecutor, prosecutors, prosecution functions, tasks of prosecutors, law enforcement.

УДК 343.1

Ю. М. Мирошниченко

ПРО ОБ'ЄКТИВНУ ІСТИНУ І ЗМАГАЛЬНІСТЬ КРИМІНАЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА

На підставі аналізу теоретичного матеріалу та чинного законодавства спростовується теза про несумісність принципів об'єктивної істини і змагальності кримінального процесу. Зроблено висновок про те, що концепція об'єктивної істини цілком узгоджується з відправними засадами змагального судочинства.

Ключові слова: кримінальний процес, змагальність, об'єктивна істина.

Постановка проблеми. Суттєве поглиблення змагальних засади кримінального судочинства, яке відбулося з уведенням в дію Кримінального процесуального кодексу України 2012 року (далі – КПК), загострило давню наукову полеміку щодо характеру

істини та методів її пізнання в кримінальному процесі. В різні роки тема істини в тій чи іншій мірі висвітлювалася в роботах С. А. Альперта, Р. С. Белкіна, Л. Є. Владимірова, Т. В. Варфоломеевої, Ю. М. Грошевого, Т. М. Добровольської, О. О. Ейсмана, В. Т. Маляренка, Я. О. Мотовіловкера, І. В. Михайловського, М. М. Михеєнка, І. Д. Перлова, Д. Г. Тальберга, В. М. Тертишника, О. О. Хмирова та ін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В теорії доказування давно сформувалися два основні підходи до розуміння мети судового дослідження і змістовної характеристики істини в кримінальному процесі. Прихильники першого з них наполягають на необхідності відшукування у кожній справі об'єктивної (матеріальної) істини, як єдиної підстави для ухвалення обвинувального вироку [1], тоді як їх опоненти заявляють про несумісність об'єктивної істини і змагальності судочинства або цілком заперечують можливість досягнення об'єктивної істини в умовах кримінального процесу [2], залишаючи за нею статус «... юридично формалізованої судової істини, з більш-менш високим ступенем ймовірності (поза розумних сумнівів) наближеним до дійсності» [3].

Поряд із цим, окремі автори пропонують компромісні підходи до розуміння істини в кримінальному процесі, намагаючись інтегрувати всі відомі концепції істини в єдину комплексну категорію. Так, зокрема, російським процесуалістом Є. О. Карякіним висунута ідея динамічної моделі «судова істина», яка передбачає можливість встановлення об'єктивної, процесуальної або конвенційної істин залежно від тієї чи іншої ситуації судового розгляду [4]. В українській кримінальній процесуальній доктрині схожої точки зору дотримується В. Вапнярчук [5], концепцію конвенційної істини підтримує О. П. Кучинська [6].

Мета дослідження. Долучаючись до загальної дискусії, автор цієї статті з позиції прибічника концепції об'єктивної істини, мав на меті спростування, існуючого в юридичній літературі твердження про несумісність принципів об'єктивної істини, якою в кримінальному судочинстві називають повну відповідність реальній дійсності висновків суду про обставини злочину, і змагальності кримінального процесу, що передбачає «... таку побудову судового розгляду, в якому обвинувачення відокремлене від суду, який вирішує справу, і в якому обвинувачення і захист здійснюються сторонами, наділеними рівними правами для обстоювання своїх тверджень і оспорювання тверджень супротивної сторони, причому обвинувачений є стороною, що користується правом на захист; суду ж належить керівництво процесом, активне дослідження обставин справи і вирішення самої справи» [7, с. 149].

Виклад основного матеріалу. Встановлення істини в кримінальному судочинстві здійснюється шляхом доказування, яке є центральною віссю всього кримінального процесу. Не зважаючи на те, що юридична література рясніє різноманітністю визначень поняття доказування, підхід, згідно з яким його метою є встановлення істини у кримінальному провадженні, залишається домінуючим. На досягнення цієї мети орієнтують суб'єктів доказування норми чинного законодавства. Так, зокрема, забезпечити встановлення істини на досудовому розслідуванні покликані законодавчі приписи, що зобов'язують прокурора, керівника органу досудового розслідування, слідчого всебічно, повно і неупереджено дослідити обставини кримінального провадження, виявити як ті обставини, що викривають, так і ті, що виправдовують підозрюваного, обвинуваченого, а також обставини, що пом'якшують чи обтяжують його покарання, надати їм належну правову оцінку та забезпечити прийняття законних і неупереджених процесуальних рішень (ч. 1 ст. 9 КПК). Суддя ж зобов'язаний ухвалити законне, обґрунтоване і вмотивоване рішення, оцінюючи докази за своїм внутрішнім переконанням, яке ґрунтується на всебічному, повному й неупередженому дослідженні

всіх обставин кримінального провадження (ч. 1 ст. 94 КПК). При цьому обвинувальний вирок не може ґрунтуватися на припущеннях (ч. 3 ст. 373 КПК) і підлягає скасуванню у разі неповноти судового розгляду та невідповідності висновків суду, викладених у судовому рішенні, фактичним обставинам кримінального провадження (ч. 1 ст. 409 КПК).

За словами М. С. Строговича, щоб правильно вирішити справу необхідно встановити істину – об'єктивну, матеріальну істину [7, с. 295]. Концепція формальної (юридичної, процесуальної) істини не відповідає вимогам наукової обґрунтованості. Вона містить у собі споконвічне протиріччя – зміщення цілі та засобів і тому неминуче призводить до нерозв'язних парадоксів, очевидної плутанини, елементарних логічних неув'язок. Її претензії на заміну класичного трактування істини (об'єктивної, матеріальної), за справедливим твердженням Ю. К. Орлова, не витримують критики [8, с. 28].

Тому, абсолютно правий М. К. Свиридов, коли заперечує проти підтримуваної Е. О. Карякіним ідеї судової істини, яка, на думку останнього, може проявлятися у вигляді як об'єктивної (матеріальної), так і формальної (процесуальної), конвенційної істин, що співвідносять свій зміст не з реальною дійсністю, а з процедурними правилами або з домовленістю сторін [9]. Безсумнівно, процедурні правила сприяють встановленню істини, але самі по собі автоматично вони до істини не приводять. Тим більше не забезпечують досягнення істини різні домовленості. Таким чином, «неважко побачити, що формальна істина - це зовсім не істина, це уявна істина, квазіістина або псевдоістина, оскільки висновок суду, відповідний певним формальним умовам, може не відповідати об'єктивним фактам дійсності, тобто бути не істинним, а помилковим» [1, с. 310–311].

Водночас не можна до кінця погодитися з думкою шановного професора М. К. Свиридова про те, що об'єктивна істина своїм характером і методами встановлення не відповідає змагальності процесу. Свій висновок він обґрунтовує тим, що притаманна змагальному процесу схема встановлення істини - зусиллями сторін, кожна з яких встановлює «свою частину істини», не спроможна забезпечити відновлення повної картини події. Таке завдання може бути вирішена іншими способами - діями владних державних органів, що виконують вимогу всебічного, повного і об'єктивного дослідження обставин справи. Але це - вже метод, властивий не змагального, а публічного процесу, констатує автор [9].

Очевидно, що такий підхід є дещо спрощеним і не узгоджується з результатами новітніх типологічних досліджень форм організації сучасного судочинства та вірний тільки стосовно умов «чистої» змагальності. Проте, як відомо, в такому «рафінованому» виді ані змагальна, ані розшукова моделі кримінального судочинства не існують в історичній реальності. «Позитивне право зазвичай коливається між двома названими типами процесу, то будуючи свої інститути за началом процесу змагального то наближаючи їх до порядку розшукового» [10, с. 22-23]. Сформований в Україні, Росії та інших державах із загальними або близькими правовими витоками публічно-змагальний вид судочинства, безсумнівно передбачає встановлення об'єктивної істини у кримінальному провадженні за активної участі в цьому процесі незалежного і неупередженого суду. А отже, в цьому відношенні більш продуктивним видається розуміння змагальності як комплексного явища, однією з іпостасей якого є «... метод відшукування істини, що полягає в змаганні сторін, доповнюваному і контрольованому активною участю суду в розгляді справи» [11, 100]. При цьому принцип змагальності дозволяє встановити факти, що мають значення для справи, а принцип об'єктивної істини сприяє детальному дослідженню цих обставин і являється стимулом для

ухвалення рішення, яке є об'єктивним результатом розгляду справи [12, с. 58].

Відтак, не можна прийняти твердження О. П. Кучинської про те, що притаманний кримінальному процесу демократичної правової держави принцип змагальності не сумісний з основними положеннями теорії об'єктивної істини, про концепцію якої, на її думку, треба забути [7]. Більш переконливою у цьому зв'язку виглядає теза, згідно з якою принцип змагальності не тільки співіснує з об'єктивною істиною, а й перебуває в залежності від неї. Змагальність передбачає оперування достовірними доказами, що в сукупності становлять об'єктивну істину. Якби не було достовірних доказів, що відповідають об'єктивній дійсності, наголошує І. О. Грудінін, то й змагання, відповідно, також не було б [13, с. 11].

Проте, підтримуючи, в цілому, висновки проф. Г. О. Печнікова та його однодумців стосовно того, що не може бути по-справжньому об'єктивним і справедливим кримінальний процес, в якому конфлікт сторін вирішується за правилом: хто сильніший, той і правий, зауважимо, що бажано уникати крайнощів у судженнях на кшталт того, що «об'єктивно-істинна модель кримінального процесу вище формалізованої змагальної (виграшно-програшної) ...» [14], або радикальних пропозицій про заміну принципу змагальності принципом установлення істини у справі і рівності прав та обов'язків «... особистісних джерел, коли переслідуваний, свідок та потерпілий мають нести однакову кримінальну відповідальність за надання завідомо неправдивих показань і за відмову від надання показань та адміністративну відповідальність за ухилення від явки в правоохоронні органи» [15].

Запорука ефективного судочинства і справедливого правосуддя – розумний баланс приватних і публічних інтересів, диспозитивних і офіційних засад, змагальних і розшукових начал в кримінальному процесі. Доведення будь-яких цивілізаційних цінностей до рівня крайньої гіпертрофованості загрожує в кінцевому підсумку руйнуванням системи, яка їх сповідує. Змагальність не конкурує з об'єктивною істиною, але являє собою «... спосіб дослідження доказів, спосіб відстоювання учасниками процесу своєї позиції у справі, здійснення ними своїх прав і обов'язків, засіб для встановлення істини, метод її відшукування» [16]. Змагальність – невід'ємна частина пізнавального процесу в його діалектичному русі від незнання до знання від версії до істини, від імовірності до достовірності [12, с. 54] і в цьому сенсі змагальність насправді безцінна [17, с. 47], однак варто пам'ятати, що завдяки методу дійсно можна встановити істину, але при цьому «... його не слід містифікувати і вважати, що вирішенням проблеми методу, автоматично вирішується і проблема істини. Часом зайва захопленість методом призводить до забуття істини» [18].

Висновок. Підсумовуючи, можна упевнено констатувати, що концепція об'єктивної істини цілковито узгоджується з відправними початками змагального судочинства, про що свідчать як результати теоретичних досліджень, так і позитивне законодавство, системний аналіз норм якого показує, що встановлення об'єктивної істини як і раніше залишається метою судового доказування.

Список використаної літератури

1. Див.: Азаров В.А. Функция предварительного расследования в истории, теории и практике уголовного процесса России : моногр. / В. А. Азаров, Н. И. Ревенко, М. М. Кузембаев. – Омск : Изд-во ОмГУ, 2006. –267 с. ; Викторский С. И. Русский уголовный процесс : учеб. пособ. / С. И. Викторский. - Москва, 1997. - С. 3 ; Головкин Л. В. Теоретические основы модернизации учения о материальной истине в уголовном процессе / Л. В. Головкин // Библиотека криминалиста. - 2012. - № 4. - С. 65–84 ; Зинатуллин З. З. Категория «истина», «предмет» и «социально-полезный результат» в уголовно-процессуальном доказывании; их содержание и социально-

ценностное значение / З. З. Зинатуллин // Вестник Удмуртского университета. – 2010. – Вып. 4. – С.104-107 ; Ларин А. М. Уголовный процесс России / А. М. Ларин, Э. Б. Мельникова, В. М. Савицкий // Лекции-очерки. – Москва, 1997. – С. 83–85 ; Нор В.Т. Истина в кримінальному судочинстві: ідея, догма права, реалізація [Електронний ресурс] / В. Т. Нор // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія : Право. – 2010. – № 2. – Режим доступу : <http://www.lj.oa.edu.ua/articles/2010/n2/10nvtldr.pdf>; Орлов Ю. К. Проблемы теории доказательств в уголовном процессе / Ю К Орлов. — Москва : Юристъ, 2009. - С. 11-32 ; Рязановский В. А. Единство процесса / В. А. Рязановский. - Москва, 1996. - С. 65 ; Томин В. Т. Уголовный процесс: актуальные проблемы теории и практики / В. Т. Томин. – Москва : Юрайт, 2009. - С. 208 ; Div.: Azarov V.A. Funktsiya predvaritelnogo rassledovaniya v istorii, teorii i praktike ugovnogo protsesssa Rossii : monogr. / V. A. Azarov, N. I. Revenko, M. M. Kuzembaev. – Omsk : Izd-vo OmGU, 2006. – 267 s. ; Viktor'skiy S. I. Russkiy ugovnuy protsess : ucheb. posob. / S. I. Viktor'skiy. - Moskva, 1997. - S. 3 ; Golovko L. V. Teoreticheskie osnovy modernizatsii ucheniya o materialnoy istine v ugovnom protsesse / L. V. Golovko // Biblioteka kriminalista. - 2012. - № 4. - S. 65–84 ; Zinatullin Z. Z. Kategoriya «istina», «predmet» i «sotsialno-poleznyy rezultat» v ugovno-protsessualnom dokazyvanii; ikh sodержanie i sotsialno-tsennostnoe znachenie / Z. Z. Zinatullin // Vestnik Udmurtskogo universiteta. – 2010. – Vyp. 4. - S.104-107 ; Larin A. M. Ugolovnyy protsess Rossii / A. M. Larin, E. B. Melnikova, V. M. Savitskiy // Lektsii-ocherki. - Moskva, 1997. - S. 83–85 ; Nor V.T. Istina v kriminalnomu sudochinstvi: ideya, dogma prava, realizatsiya [Yeletronniy resurs] / V. T. Nor // Chasopis Natsionalnogo universiteta «Ostrozka akademiya». Seriya : Pravo. – 2010. – № 2. - Rezhim dostupu : <http://www.lj.oa.edu.ua/articles/2010/n2/10nvtldr.pdf>; Orlov Yu. K. Problemy teorii dokazatelstv v ugovnom protsesse / Yu K Orlov. — Moskva : Yurist, 2009. - S. 11-32 ; Ryazanovskiy V. A. Yedinstvo protsesssa / V. A. Ryazanovskiy. - Moskva, 1996. - S. 65 ; Tomin V. T. Ugolovnyy protsess: aktualnye problemy teorii i praktiki / V. T. Tomin. – Moskva : Yurayt, 2009. - S. 208

2. Див.: Мизулина Е. Б. Уголовный процесс: концепция самоограничения государства : дисс. ... докт. юрид. наук : спец. 12.00.09 / Елена Борисовна. Мизулина ; Ярославский государственный педагогический институте им. К. Д. Ушинского. - Ярославль, 1991. - С.97 ; Лазарева В. А. Объективна ли «объективная истина»? / В. А.Лазарева // Библиотека криминалиста. - 2012. - № 4. - С. 171-176 ; Михайловский И. Б. Основные принципы организации уголовного суда / И.Б. Михайловский. - Томск, 1905. - С. 93 ; Пашин С. А. Проблемы доказательственного права / С. А. Пашин // Судебная реформа: юридический профессионализм и проблемы юридического образования. - Москва, 1995. – С. 312 ; Розин Н. Н. Уголовное судопроизводство / Н. Н. Розин. – Санкт-Петербург, 1905. - С. 93; Тальберг Т. Г. Русское уголовное судопроизводство / Т. Г. Тальберг. - Москва, 1891. - Т. 2. - С. 83 ; Div.: Mizulina Ye. B. Ugolovnyy protsess: kontseptsiya samoogranicheniya gosudarstva : diss. ... dokt. yurid. nauk : spets. 12.00.09 / Yelena Borisovna. Mizulina ; Yaroslavskiy gosudarstvennyy pedagogicheskiy institute im. K. D. Ushinskogo. - Yaroslavl, 1991. - S.97 ; Lazareva V. A. Obektivna li «obektivnaya istina»? / V. A.Lazareva // Biblioteka kriminalista. - 2012. - № 4. - S. 171-176 ; Mikhaylovskiy I. B. Osnovnye printsipy organizatsii ugovnogo suda / I.B. Mikhaylovskiy. - Tomsk, 1905. - S. 93 ; Pashin S. A. Problemy dokazatelstvennogo prava / S. A. Pashin // Sudebnaya reforma: yuridicheskiy professionalizm i problemy yuridicheskogo obrazovaniya. - Moskva, 1995. – S. 312 ; Rozin N. N. Ugolovnoe sudoproizvodstvo / N. N. Rozin. – Sankt-Peterburg, 1905. - S. 93; Talberg T. G. Russkoe ugovnoe sudoproizvodstvo / T. G. Talberg. - Moskva, 1891. -

Т. 2. - С. 83

3. Стойко Н. Г. Достижение истины в современном следственном и состязательном уголовном процессе / Н. Г. Стойко // Библиотека криминалиста.. - 2012. - № 4. - С. 264-273 ; Stoyko N. G. Dostizhenie istiny v sovremennom sledstvennom i sostyazatelnom ugovnom protsesse / N. G. Stoyko // Biblioteka kriminalista.. - 2012. - № 4. - S. 264-273

4. Карякин Е. А. Пятнадцать тезисов о формировании судебной истины по уголовному делу в суде первой инстанции / Е. А. Карякин // Вестник Оренбургского государственного университета – 2012. - № 3. – С. 72-78 ; Karyakin Ye. A. Pyatnadsat tezisov o formirovaniu sudebnoy istiny po ugovnomu delu v sude pervuyu instantsii / Ye. A. Karyakin // Vestnik Orenburgskogo gosudarstvennogo universiteta – 2012. - № 3. – S. 72-78

5. Вапнярчук В. Сущность истины в уголовном процессе / В. Вапнярчук // Закон и жизнь. – 2013. - № 9/2. – С. 53-56 ; Vapnyarchuk V. Sushchnost istiny v ugovnom protsesse / V. Vapnyarchuk // Zakon i zhizn. – 2013. - № 9/2. – S. 53-56

6. Кучинська О. П. Чи можливо встановити об'єктивну істину в кримінальному процесі [Електронний ресурс] / О. П. Кучинська // Часопис Академії адвокатури України. – 2011. – № 11. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Chaau/2011-1/11kopvkr.pdf> ; Kuchynska O. P. Chy mozhlyvo vstanovyty obiektyvnu istynu v kryminalnomu protsesi [Elektronnyi resurs] / O. P. Kuchynska // Chasopys Akademii advokatury Ukrainy. – 2011. – № 11. – Rezhym dostupu : <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Chaau/2011-1/11kopvkr.pdf>

7. Строгович М. С. Курс советского уголовного процесса: Основные положения науки советского уголовного процесса. / М. С. Строгович. – Москва : Наука, 1968. - Т. 1. - 470 с. ; Strogovich M. S. Kurs sovetskogo ugovnogo protsessa: Osnovnye polozheniya nauki sovetskogo ugovnogo protsessa. / M. S. Strogovich. – Moskva : Nauka, 1968. - T. 1. - 470 s.

8. Орлов Ю. К. Проблемы теории доказательств в уголовном процессе / Ю. К. Орлов. – Москва : Юристъ, 2009. – 175 с. ; Orlov Yu. K. Problemy teorii dokazatelstv v ugovnom protsesse / Yu. K. Orlov. – Moskva : Yurist, 2009. – 175 s.

9. Свиридов М. К. Задача установления истины и средства ее достижения в уголовном процессе / М. К. Свиридов // Вестник Томского государственного университета. Право. - 2013. - №2. – С. 101-106 ; Sviridov M. K. Zadacha ustanovleniya istiny i sredstva ee dostizheniya v ugovnom protsesse / M. K. Sviridov // Vestnik Tomskogo gosudarstvennogo universiteta. Pravo. - 2013. - №2. – S. 101-106

10. Розин Н. Н. Уголовное судопроизводство; пособие к лекциям орд. проф. Императ. С.-Петербург. ун-та Н. Н. Розина / Н. Н. Розин. — 2-е изд., измен. и доп. — Санкт-Петербург : Право, 1914. - 547 с. ; Rozin N. N. Ugolovnoe sudoproizvodstvo; posobie k lektsiyam ord. prof. Imperat. S.-Peterburg. un-ta N. N. Rozina / N. N. Rozin. — 2-e izd., izmen. i dop. — Sankt-Peterburg : Pravo, 1914. - 547 s. ;

11. Полянский Н. Н. Вопросы теории советского уголовного процесса / Н. Н. Полянский. - Москва, 1956. - С. 100 ; Polyanskiy N. N. Voprosy teorii sovetskogo ugovnogo protsessa / N. N. Polyanskiy. - Moskva, 1956. - S. 100

12. Егерова О. А. Истина как один из критериев эффективности уголовного судопроизводства: методологический аспект / О. А. Егерова. – Иркутск : Изд-во БГУЭП, 2014. – 174 с. ; Yegereva O. A. Istina kak odin iz kriteriev effektivnosti ugovnogo sudoproizvodstva: metodologicheskiy aspekt / O. A. Yegereva. – Irkutsk : Izd-vo BGUEP, 2014. – 174 s.

13. Грудинин И. А. Средства доказывания в уголовном производстве: система,

содержание, гносеологические аспекты : автореф. дис. ... канд. юрид. наук ; 12.00.09 / Игорь Александрович Грудинин ; Уральская. гос. юрид. акад. - Екатеринбург, 2012. – 26 с. ; Grudinin I. A. Sredstva dokazyvaniya v ugovnom proizvodstve: sistema, sodержanie, gnoсеologicheskie aspekty : avtoref. dis. ... kand. yurid. nauk ; 12.00.09 / Igor Aleksandrovich Grudinin ; Uralskaya. gos. yurid. akad. - Yekaterinburg, 2012. – 26 s.

14. Печников Г. А. Устав уголовного судопроизводства 1864 г. / Г. А. Печников, Н. А. Соловьева, В. М. Шинкарук // Вестник Волгоградского государственного университета. Сер. 5 : Юриспруденция. - 2015. - № 1. - С. 42-48 ; Pechnikov G. A. Ustav ugovnogo sudoproizvodstva 1864 g. / G. A. Pechnikov, N. A. Soloveva, V. M. Shinkaruk // Vestnik Volgogradskogo gosudarstvennogo universiteta. Ser. 5 : Yurisprudentsiya. - 2015. - № 1. - S. 42-48 .

15. Ланцедова Ю. О. Возможности розвитку окремих принципів кримінального провадження України / Ю. О. Ланцедова // Юридична наука і практика: виклики часу : матер. V Міжнар. наук.-практ. конференції. м. Київ, 12 бер. 2015 р. - Київ.: Вид-во НАУ, 2015. – Т. II. - С. 63-65 ; Lantsedova Yu. O. Mozhlivosti rozvytku okremykh pryntsyviv kryminalnoho provadzhennia Ukrainy / Yu. O. Lantsedova // Yurydychna nauka i praktyka: vyklyky chasu : mater. V Mizhnar. nauk.-prakt. konferentsii. m. Kyiv, 12 ber. 2015 r. - Kyiv.: Vyd-vo NAU, 2015. – Т. II. - S. 63-65

16. Макарова З. Состязательность нужна, но какая? / З. Макарова // Законность. - 1999. - № 3. - С. 24-27 ; Makarova Z. Sostyazatel'nost' nuzhna, no kakaya? / Z. Makarova // Zakonnost'. - 1999. - № 3. - S. 24-27

17. Мурадян Э. М. Истина как проблема судебного права / Э. М. Мурадян. - Москва, 2002. - 287 с. ; Muradyan E. M. Istina kak problema sudebnogo prava / E. M. Muradyan. - Moskva, 2002. - 287 s.

18. Самородов В. Н. Методологические основания современной юридической науки: постановка проблемы / В. Н. Самородов // Вестник Мурманского государственного технического университета. - 2014. – Т. 17, № 4. - С. 759-768 ; Samorodov V. N. Metodologicheskie osnovaniya sovremennoy yuridicheskoy nauki: postanovka problemy / V. N. Samorodov // Vestnik Murmanskogo gosudarstvennogo tekhnicheskogo universiteta. - 2014. – Т. 17, № 4. - S. 759-768

Стаття надійшла до редакції 20.05.2016 р.

Y. M. Myroshnychenko

THE CASE OF OBJECTIVE TRUTH AND ADVERSARIAL NATURE OF THE JUDICIAL PROCESS

Having analyzed the legal literature and active legislation the author concludes that publicly-adversarial judicial process existing in Ukraine, Russia and other countries with common or similar history of administering justice, undoubtedly provides for establishing the objective truth in the judicial process through the impartial and fair trial. The key element of efficient judicial procedure is a reasonable balance between private and public interests, facultative and formal basis, adversarial and finding basis in criminal procedure.

The concept of the objective truth correlates with the origins of adversarial proceedings, which is evidenced by the findings of theoretical research and current legislation, where system analysis of its provisions shows that the establishment of the objective truth is the aim of proof.

Keywords: *criminal process, competition, objective truth.*